

Súd: Okresný súd Trebišov
Spisová značka: 14Csp/203/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7919205372
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Diana Bičová
ECLI: ECLI:SK:OSTV:2020:7919205372.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trebišov, sudkyňa JUDr. Diana Bičová, v spore žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s. r. o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava - Staré Mesto, IČO: 35 807 598, zast. JUDr. Katarína Hegedúšová, advokátka, so sídlom Majerníková 3479/3A, 841 05 Bratislava, IČO: 42 185 190, proti žalovanému: T. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. XXX/XX, XXX XX H., o zaplatenie 396,- Eur s prísl. t a k t o

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi 396,- Eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 396,- Eur od 28.11.2016 do zaplatenia, to všetko v lehote do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti súd žalobu z a m i e t a.

III. Žalobcovi p r i z n á v a nárok na náhradu trov konania v rozsahu 28,58 % proti žalovanému.

odôvodnenie:

1. Žalobou doručenou súdu dňa 28.11.2019 sa žalobca domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 396,- Eur ako istiny, zmluvnej pokuty vo výške 40,- Eur, poplatkov za upomienky vo výške 180,- Eur, zmluvného úroku vo výške 32,15 % ročne zo sumy 400,- Eur od 22.03.2016 do 25.04.2016, zmluvného úroku vo výške 32,15 % ročne zo sumy 399,- Eur od 26.04.2016 do 24.05.2016, zmluvného úroku vo výške 32,15 % ročne zo sumy 398,- Eur od 25.05.2016 do 24.06.2016, zmluvného úroku vo výške 32,15 % ročne zo sumy 397,- Eur od 25.06.2016 do 11.07.2016, zmluvného úroku vo výške 32,15 % ročne zo sumy 396,- Eur od 12.07.2016 do zaplatenia, zákonný úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 396,- Eur od 28.11.2016 do zaplatenia, a náhrady trov konania.

Žalobca oprel svoj nárok o Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX uzatvorenú dňa 22.03.2016, na základe ktorého žalobca poskytol žalovanému úver vo výške 400,- Eur, pričom žalovaný sa zaviazal vrátiť úver a uhradiť poplatok za expresné spracovanie úveru vo výške 100,- Eur a úrok spojený so spotrebiteľským úverom vo výške 99,20 Eur (čiže 32,15 % ročne z poskytnutého úveru až do termínu konečnej splatnosti úveru dňa 22.03.2017), t.j. celkovo sumu 599,20 Eur v 12 mesačných splátkach s tým, že prvé štyri splátky mal žalovaný zaplatiť v sume po 1,- Eur a ďalšie v sume po 74,40 Eur. Zmluvou sa zároveň dohodlo, že ak spotrebiteľ sa spotrebiteľ dostane do omeškania s úhradou svojho dlhu, spotrebiteľ sa zaväzuje uhradiť veriteľovi zmluvnú pokutu vo výške 10 % ročne z dlžnej čiastky. Vzhľadom na to, že žalovaný neplnil riadne a včas svoj záväzok v zmysle dohodnutých podmienok, čím porušil dojednania predmetnej Zmluvy o spotrebiteľskom úvere a stratil výhodu splátok, žalobca vyzval žalovaného na úhradu jeho záväzku. V zmysle Všeobecných podmienok poskytnutia spotrebiteľského úveru, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou Zmluvy o spotrebiteľskom úvere, sa žalovaný zaviazal uhradiť žalobcovi za každú zaslanú upomienku čiastku 30,- Eur, t. j. celkom vo výške 300,- Eur. Žalovaný doposiaľ uhradil žalobcovi sumu vo výške 4,- Eur.

2. Súd doručil žalovanému žalobu spolu s uznesením sp.zn. 14Csp/203/2019 - 31 zo dňa 30.12.2019 podľa ust. § 167 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), aby sa v lehote určenej súdom písomne vyjadril k žalobe. Žaloba bola žalovanému doručená dňa 03.01.2020.

3. Žalovaný sa v lehote určenej súdom k žalobe nevyjadril.

4. Súd následne nariadil na deň 11.06.2020 pojednávanie, na ktoré predvolal strany sporu. Žalobca podaním doručeným súdu dňa 09.06.2020 ospravedlnil svoju neúčast' na pojednávaní a súčasne žiadal súd, aby rozhodol na základe predložených listinných dôkazov. Žalovaný sa na pojednávanie dňa 12.01.2018 osobne dostavil. Súd preto v zmysle ust. § 180 CSP rozhodol, že pojednávanie vykoná v neprítomnosti žalobcu.

5. Súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi predloženými žalobcom, a to: Zmluvou o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX uzatvorenú dňa 22.03.2016, Všeobecnými podmienkami poskytnutia spotrebiteľského úveru, a zistil tento skutkový stav veci:

6. Zo Zmluvy o spotrebiteľskom úvere zo dňa 22.03.2016 súd konštatuje, že sa jedná o formulárové tlačivo, ktoré sa dopĺňa vpísaním potrebných údajov do na to určených koloniiek. Na základe predmetnej zmluvy žalobca ako veriteľ poskytol dlžníkovi sumu 400,- Eur a dlžník sa zaviazal zaplatiť túto sumu spolu s úrokom spojeným so spotrebiteľským úverom vo výške 99,20 Eur a poplatok za expresné spracovanie úveru vo výške 100,- Eur, t.j. celkovo 599,20 Eur v 12 mesačných splátkach tak, že prvé štyri splátky mal žalovaný zaplatiť v sume po 1,- Eur a ďalšie v sume po 74,40 Eur. Odplata bola určená vo výške 0,- Eur a úrok vo výške 32,15 % ročne z poskytnutého úveru až do jeho úplného uhradenia, čo v prípade riadneho splatenia v termíne splatnosti úveru do 22.03.2017 predstavuje sumu 99,20 Eur. RPMN vypočítaná podľa vzorca uvedeného vo VOP pre Zmluvu bola vo výške 37,34 %.

7. Z bodu 12. Všeobecných podmienok poskytnutia spotrebiteľského úveru súd konštatuje, že veriteľ upozornil spotrebiteľa, že v prípade nesplatenia spotrebiteľského úveru vznikne za podmienok stanovených v zmluve spotrebiteľovi povinnosť zaplatiť dohodnutú čiastku za upomienky, okamžite splatiť celý dlh, povinnosť platiť úroky z omeškania, nahradiť škodu vo výške, v ktorej nie je krytá úrokom z omeškania, zmluvnú pokutu a uhradiť náklady, ktoré mu vznikli v súvislosti s uplatnením práva a veriteľovi vznikne právo na realizáciu zabezpečenia uvedeného v zmluve, právo na odstúpenie od zmluvy a/alebo právo domáhať sa ochrany svojich práv na príslušnom orgáne.

8. Po prevedení dokazovania súd právne uzatvára:

9. Podľa § 52 ods. 1 až 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „OZ“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

10. Na základe vyššie citovaného zákonného ustanovenia OZ nie sú žiadne pochybnosti, že toto konanie má spotrebiteľský charakter, keďže Zmluva o spotrebiteľskom úvere zo dňa 22.03.2016 vznikla medzi žalobcom ako dodávateľom pri výkone jeho obchodnej činnosti, resp. inej podnikateľskej činnosti (t.j. poskytovanie úverov) a žalovaným ako fyzickou osobou spotrebiteľa, čo napokon vyplýva aj z názvu Zmluvy zo dňa 22.03.2016.

11. Podľa § 39 OZ, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

12. Podľa § 3 ods.1 OZ, výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

13. Podľa § 53 ods. 5 OZ, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

14. Podľa § 53 ods. 4 písm. k) OZ v znení účinnom v čase uzavretia Zmluvy, za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku.

15. Podľa § 53 ods. 4 písm. t) OZ v znení účinnom v čase uzavretia Zmluvy, za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa plnenie za službu, ktorej poskytnutie dodávateľom v prevažnej miere nesleduje záujmy spotrebiteľa.

16. Podľa § 53 ods. 6 OZ v znení účinnom v čase uzavretia Zmluvy, ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata prevyšovať najvyššiu prípustnú odplatu, ktorú možno od spotrebiteľa pri poskytnutí peňažných prostriedkov požadovať. Odplatu, podrobnosti o stanovení odplaty, kritériách jej stanovenia a najvyššiu prípustnú výšku odplaty ustanovuje vykonávací predpis.

17. Podľa § 53 ods. 12 OZ, v znení účinnom v čase uzavretia Zmluvy, neprijateľnosť zmluvných podmienok sa hodnotí so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb, na ktoré bola zmluva uzatvorená, a na všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy v dobe uzatvorenia zmluvy a na všetky ostatné podmienky zmluvy alebo na inú zmluvu, od ktorej závisí.

18. Podľa § 1 ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, odplatu pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi tvoria úrok, poplatky a akékoľvek iné odplatné plnenia alebo iné náklady, ktoré sú dohodnuté pri podpise spotrebiteľskej zmluvy a ktoré sú spojené s poskytnutím peňažných prostriedkov alebo vyžadované pri poskytnutí peňažných prostriedkov. Pri výpočte odplaty sa vychádza z predpokladu, že spotrebiteľská zmluva zostane platná dohodnutý čas a že dodávateľ a spotrebiteľ si budú plniť svoje povinnosti za podmienok a v lehotách dohodnutých v spotrebiteľskej zmluve.

19. Podľa § 1 ods. 4 cit. nariadenia, na účely stanovenia najvyššej prípustnej výšky odplaty podľa § 1a sa použije priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov bánk a pobočiek zahraničných bánk pre jednotlivé typy novoposkytnutých spotrebiteľských úverov zverejnená podľa osobitného predpisu, naposledy v čase predchádzajúcom uzavretiu spotrebiteľskej zmluvy.

20. Podľa § 1a ods. 1 cit. nariadenia, ak odseky 2 a 3 neustanovujú inak, odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi nesmie prevýšiť dvojnásobok priemernej ročnej percentuálnej miery nákladov podľa § 1 ods. 4 pri obdobnom úvere alebo pôžičke ročne. Na účely tohto nariadenia vlády sa obdobným úverom alebo pôžičkou rozumie obdobný produkt, ktorý je svojou povahou najbližší forme poskytnutia peňažných prostriedkov spotrebiteľovi podľa predchádzajúcej vety.

21. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len ako „zákon o ochrane spotrebiteľa“), každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

22. Podľa § 9a ods. 2 zákona o ochrane spotrebiteľa, od spotrebiteľa nemožno požadovať úhradu nákladov vymáhania pohľadávky vo výške prevyšujúcej skutočné náklady, ktoré vznikli osobe, ktorá v mene veriteľa alebo vo vlastnom mene vymáha pohľadávku vyplývajúce zo spotrebiteľskej zmluvy.

23. Podľa § 1 ods. 2 prvá veta zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov účinného v čase uzavretia Zmluvy (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

24. Podľa § 9 ods. 2 písm. j), k) zákona o spotrebiteľských úveroch, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti: j) odplatu podľa osobitných predpisov, k) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,

25. Podľa § 11 ods. 1 písm. b) a d) zákona o spotrebiteľských úveroch, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až l), s), z) a aa), d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

26. Podľa § 544 ods. 1 a 2 OZ, ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

27. Podľa § 517 ods. 2 OZ, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úrok z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania. Výšku úroku z omeškania a poplatok z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

28. Podľa § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z, ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

29. Na základe vykonaného dokazovania bolo súdu nesporne preukázané, že medzi stranami sporu uzavretím Zmluvy o spotrebiteľskom úvere zo dňa 22.03.2016 vznikol záväzkový právny vzťah spotrebiteľského charakteru ako to bolo uvedené v bode 10. odôvodnenia rozsudku. Nie je teda sporné, že sa jedná o spotrebiteľský záväzok, ktorý bude podliehať úprave OZ a iným všeobecne záväzným právnym predpisom, ktoré súd citoval vyššie. Vzhľadom na spotrebiteľský charakter Zmluvy súd konštatuje, že ani nepopretie skutkových tvrdení žalobcu zo strany žalovaného (pozn. súdu na pojednávaní sa žalovaný relevantným spôsobom k veci vyjadriť nevedel) nezabavuje súd povinnosti podrobiť predmetnú zmluvu kontrole jednak z hľadiska dodržania jej zákonných náležitostí v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch (a to konkrétne podľa § 9 a § 11) a ako aj kontrole z hľadiska prípadných neprijateľných zmluvných podmienok. Súd je takisto povinný prihliadať na prípadnú absolútnu neplatnosť právnych úkonov aj z ostatných dôvodov (napr. podľa § 39 OZ) a na zákonné následky bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru (§ 11 zákona o spotrebiteľských úveroch). Na vyššie uvedené skutočnosti a zákonné následky pritom musí súd prihliadať bez ohľadu na prípadné mimosúdne (dohody) zmluvných strán. Súd preto v zmysle § 295 CSP vykonal v prospech slabšej strany sporu potrebné dokazovanie aj bez návrhu, a zistil nasledovné:

30. Dňa 22.03.2016 uzavreli žalobca a žalovaný Zmluvu, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 400,- Eur pri celkovej čiastke úveru 599,20 Eur. Poplatok za expresné spracovanie úveru bol vo výške 100,- Eur, úrok vo výške 32,15 % ročne z poskytnutého úveru, čo v prípade splatenia úveru v termíne konečnej splatnosti úveru do 22.03.2017 malo predstavovať sumu 99,20 Eur. RPMN bolo určené vo výške 37,34 %. V zmluve bola dojednaná zmluvná pokuta vo výške 10% ročne z dlžnej čiastky, ak žalovaný neuhradí celkovú čiastku úveru v lehote dohodnutej v zmluve o spotrebiteľskom úvere. Súd tiež zistil, že Zmluva neobsahovala žiadne ustanovenie týkajúce sa poplatku 30,- Eur za každú upomienku zaslanú žalobcom žalovanému.

31. Po vykonanom dokazovaní a po právnom posúdení veci dospel súd k záveru, že predmetná Zmluva o úvere je v časti týkajúcej sa výšky úrokov (čiastočne) neplatná pre rozpor s dobrými mravmi podľa § 39 OZ a § 3 ods. 1 OZ. Podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/57/2005, ZSP 35/2010: „Nezodpovedá všeobecne uznávaným vzťahom medzi ľuďmi, aby dlžník poskytoval veriteľovi neprimerané až úžernícke úroky. Pri posúdení primeranosti dojednanej výšky úroku treba prihliadať na celkové okolnosti úkonu, jeho pohnútky a účel, ktorý sledoval. Predovšetkým však treba porovnať dojednaný úrok s úrokovou mierou obvyklou z praxe peňažných ústavov pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek“. Podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp.zn. 5 Cdo 26/2011 zo dňa 26.04. 2012, „Občiansky zákonník a ani iné právne predpisy výslovne nestanovia, do akej výšky je možné

pri peňažnej pôžičke dojednať úroky, z tejto skutočnosti však nemožno vyvodzovať, že by výška úrokov závisela len od dohody účastníkov zmluvy o pôžičke, nakoľko i tu platí ustanovenie § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého výkon práv a povinností, vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov, nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.... Je nepochybné, že neprímerane vysoké úroky, dojednané pri peňažnej pôžičke sú všeobecne považované za odporujúce uznávaným pravidlom správania a vzájomným vzťahom medzi ľuďmi a mravným princípom spoločenského poriadku, a teda sú v rozpore s dobrými mravmi.... Pri dojednávaní úrokov pri peňažnej pôžičke koná v súlade s dobrými mravmi len ten veriteľ, ktorý požaduje primeraný úrok bez ohľadu na to, že dlžník uzatvára zmluvu o pôžičke v situácii pre neho nepriaznivej. V súlade s dobrými mravmi je preto také konanie veriteľa, ktorý sa pri peňažnej pôžičke uspokojí bez ohľadu na to, v akej situácii sa nachádza dlžník, s primeranou výškou odplaty (odmeny) za užívanie požičanej istiny a ktorý svoje voľné peňažné prostriedky mieni zhodnotiť obvyklým spôsobom. Nezodpovedá preto všeobecne uznávaným vzťahom medzi ľuďmi, aby dlžník v takejto situácii poskytoval veriteľovi neprímerané až úžernícke úroky. Neprimeranou, a preto odporujúcou dobrým mravom, je taká výška úrokov dojednaná podľa § 658 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednania obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám, uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek.“ V zmysle rozhodnutia Najvyššieho súdu SR 1MCdo 1/2009 zo dňa 31.7.2009, Dohoda o výške úrokov musí byť v súlade s § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom, inak je právny úkon absolútne neplatný. O takýto stav pôjde vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy. Podporne súd poukazuje na v zásade konštantnú rozhodovaciu prax (najmä odvolacích) súdov, ktoré skonštatovali, že vo veciach tzv. nebankových subjektov sa vzhľadom na vyššiu mieru rizika vo všeobecnosti dajú akceptovať vyššie úroky. Rozhodne nie však viac ako 100% oproti priemeru bank. (napr. rozhodnutie Krajského súdu J. sp.zn. 17Co 313/2010 z 9.11.2010, rozhodnutia Krajského súdu v E. sp.zn. 7Co/112/2017, sp.zn. 17Co/26/2015, sp.zn. 3Co/105/2014, sp.zn. 3Co/151/2013, sp.zn. 17Co/26/2015, sp.zn. 3Co 3/2011 z 12.10.2011).

32. Vychádzajúc z definície pojmu „odplata“ podľa § 1 ods. 1 nariadenia 87/1995 Z.z., súd zistil, že v tomto prípade mu zodpovedá zmluvný úrok kapitalizovaný sumou 99,20 Eur (32,15% z 400,- Eur), pričom v zmluve sa nachádza aj údaj o výške poplatku za expresné poskytnutie úveru v sume 100,- Eur. Za situácie, že „odplata“ mala byť celková suma 199,20 Eur , t.j. 99,20 Eur + 100,- Eur, ide o sumu rovnajúcu sa 49,80% z výšky poskytnutého úveru. Súd preverovaním na portáli Ministerstva financií SR zistil, že priemerná RPMN v 4. štvrtroku roku 2015, ktorý predchádzal uzavretiu Zmluvy (Zmluva je zo dňa 22.03.2016), bola 21,61 % u pôžičiek so splatnosťou do 1 roka, a teda najvyššia prípustná výška celkovej odplaty mohla byť 43,22 %. Takto žalobcom vyžadovaná odplata vo výške 199,20 Eur, predstavujúca 49,80% z výšky poskytnutej pôžičky, je v rozpore so zákonom, súd ju vyhodnotil ako neplatnú a preto ju žalobcovi nepriznal. Súčasne podľa § 41 OZ bola táto časť Zmluvy súdom vyhlásená za neplatnú ako celok a nárok z neho vychádzajúci nebol žalobcovi priznaný. Súd napokon dodáva, že ak úverová zmluva uvádza, že RPMN je 37,34% pre danú zmluvu, táto hodnota je určená nesprávne a teda údaj bol pre spotrebiteľa klamlivý. Súd má za to, že na základe tejto skutočnosti bude podľa § 11 ods. 1 písm. d) zákona o spotrebiteľských úveroch spôsobuje bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru. Vzhľadom na bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru, ako aj pre neplatnosť vyššie špecifikovaných častí Zmluvy, súd žalobcovi priznal nárok len na zaplatenie neuhradenej istiny úveru v sume 396,- Eur spolu s úrokom z omeškania, uplatneným žalobcom v zákonnej výške 5% ročne, avšak len z dlžnej istiny úveru 396,- Eur a to od 28.11.2016 ako uviedol žalobca v žalobe.

33. Ďalej si žalobca v žalobnom návrhu uplatnil nárok na zaplatenie sumy 180,- Eur za upomienky a sumy 40,- Eur ako zmluvnú pokutu. Žalobca v tejto súvislosti nepredložil jediný dôkaz o pravdivosti svojich tvrdení. Neuniesol dôkazné bremeno čo do tvrdenia o oprávnenosti výšky uplatnenej pohľadávky v časti nároku na poplatky za upomienky, pretože nepredložil žiadne také dôkazy, ktorými by bolo možné objektívne posúdiť a preveriť tento nárok žalobcu. Súd poukazuje na rozsudok P., sp.zn. 4 Obo 13/2011 zo dňa 28.09.2011, podľa ktorého dôkazným bremenom sa rozumie procesná zodpovednosť účastníka konania za to, že počas konania neboli preukázané jeho tvrdenia a že z tohto dôvodu muselo byť rozhodnuté o veci samej v jeho prospech. Dôkazné bremeno o určitých skutočnostiach ležia na tom účastníkovi konania, ktorý z existencie týchto skutočností vyvodzuje pre seba priaznivé právne dôsledky; ide o toho účastníka, ktorý existenciu týchto skutočností tiež tvrdí. Súd na základe vyššie uvedených skutočností žalobcovi sumu za upomienky vo výške 180,- Eur nepriznal.

34. Čo sa týka zmluvnej pokuty súd má za to, že takéto dojednanie o zmluvnej pokute je neplatné podľa ustanovenia § 39 OZ pre rozpor s dobrými mravmi. Zároveň táto zmluvná pokuta paušálne trestá nesplnenie povinnosť dlžníka zaplatiť v lehote celkovú čiastku úveru, to znamená, že v prípade akéhokoľvek zostatku celkovej čiastky dlžník je povinný vždy zaplatiť plnú sumu zmluvnej pokuty vo výške 10 % ročne z dlžnej sumy, pričom zo Zmluvy súdu nebolo zrejme od kedy, do kedy má takto narastať suma zmluvnej pokuty. Zmluvná pokuta tiež nebola individuálne dojednaná, lebo sa jedná o štandardnú typovú zmluvu, ktorá spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a je preto v rozpore s ochranou práv spotrebiteľa. Dojednaná zmluvná pokuta je neprijateľnou zmluvnou podmienkou a podľa § 53 ods. 5 OZ je neplatná. Z neplatnej zmluvnej podmienky nevzniklo žalobcovi právo na plnenie a žalovanej povinnosť plniť. Vzhľadom na uvedené súd žalobcovi nepriznal sumu 40,- Eur titulom zmluvnej pokuty.

35. Podľa § 251 CSP, trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

36. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

37. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

38. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol v zmysle vyššie citovaných ustanovení. Žalobca bol v konaní úspešný v rozsahu 64,29%, žalovaný 35,71%, z čoho vyplýva, že v konaní bol úspešnejší žalobca, a to v rozsahu 28,58 % (64,29 % - 35,71 %). Na základe tejto skutočnosti súd priznal nárok na náhradu trov konania žalobcovi tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Trebišov v 3 vyhotoveniach.

1. V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 363 ods. 1 CSP).

2. Odvolanie možno odôvodniť len tým, že (§ 365 ods. 1 CSP)

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 356 ods. 3 CSP, odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.